

บันทึก

เรื่อง การตีความตาม ๑.๔ ของข้อ ๑ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออกตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ เรื่อง โรงงานที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการอื่นซึ่งมิใช่กิจการ โรงงาน (การประกอบกิจการไม่บดขยี้หินเพื่อใช้ในการก่อสร้างทางหลวง จะได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมดหรือไม่)

กรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม ได้มีหนังสือ ที่ อก ๐๔๐๑/ ๒๐๐๘ ลงวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๘ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาความว่า สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรดิตถ์มีหนังสือหารือกรมโรงงานอุตสาหกรรมว่า ห้างหุ้นส่วน จำกัดสี่แสงโยธการได้ตั้งโรงงานและประกอบกิจการไม่บดขยี้หินขึ้นสองแห่งในแนวถนนสาย จังหวัดอุดรดิตถ์ - อำเภอท่าปลา ซึ่งห้างฯเป็นผู้รับจ้างทำการบูรณะลาดยางถนนสายดังกล่าวจาก กรมทางหลวง จึงมีปัญหว่า การประกอบกิจการดังกล่าวจะได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตาม บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาต ทั้งหมด ตาม ๑.๔ ของข้อ ๑^๑ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘) ออก ตามความในพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ หรือไม่ ซึ่งเจ้าหน้าที่ของกรมโรงงาน อุตสาหกรรมมีความเห็นเป็น ๒ ฝ่าย ดังนี้

๑. เจ้าหน้าที่ฝ่ายหนึ่งเห็นว่า การประกอบกิจการของห้างฯ เป็นเพียงอุปกรณ์ จำเป็นสำหรับการบูรณะทางหลวงให้กับกรมทางหลวง และการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการ สำหรับกิจการนั้นอันเป็นของห้างฯ จึงได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติ แห่งพระราชบัญญัติโรงงานฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมด ทั้งนี้ ตาม ๑.๔ ของข้อ ๑ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘)ฯ

๒. เจ้าหน้าที่อีกฝ่ายหนึ่งเห็นว่า การประกอบกิจการของห้างฯ เป็นไปเพื่อ ดำเนินการให้สำเร็จลุล่วงเกี่ยวกับการปฏิบัติให้เป็นไปตามสัญญาจ้างที่ทำได้กับกรมทางหลวง

^๑ ข้อ ๑ ให้โรงงานทุกประเภทหรือชนิดที่ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกิจการ ที่ระบุต่อไปนี้ และเป็นการดำเนินงานเฉพาะเพื่อบริการสำหรับกิจการนั้น อันเป็นของตนเอง ได้รับยกเว้นจาก การปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาต ทั้งหมด คือ

- ๑.๑ การสำรวจแร่ การทำเหมืองแร่ หรือการแต่งแร่ ตามกฎหมายว่าด้วยแร่
- ๑.๒ การสำรวจปิโตรเลียม หรือการผลิตปิโตรเลียม ตามกฎหมายว่าด้วยปิโตรเลียม
- ๑.๓ การชลประทาน ตามกฎหมายว่าด้วยการชลประทาน
- ๑.๔ การทางหลวง ตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง

ซึ่งในสัญญาก็ไม่ได้ระบุว่าห้างฯ จะต้องประกอบกิจการโรงงานไม่บดย้อยหินเพื่อการนี้ และมีใช้ดำเนินงานเพียงเป็นอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับกิจการทางหลวงตามกฎหมายว่าด้วยทางหลวง จึงไม่ได้รับยกเว้นจากการปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติโรงงานฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับการขอรับใบอนุญาตทั้งหมดตาม ๑.๔ ของข้อ ๑ แห่งประกาศกระทรวงอุตสาหกรรม ฉบับที่ ๘ (พ.ศ. ๒๕๑๘)ฯ ดังนั้น ห้างต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตั้งโรงงานและใบอนุญาตประกอบกิจการโรงงานตามลำดับ เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจึงจะประกอบกิจการโรงงานได้

กรมโรงงานอุตสาหกรรมจึงขอหารือคณะกรรมการกฤษฎีกาเพื่อพิจารณาปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว และได้ฟังคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม (กรมโรงงานอุตสาหกรรม) และผู้แทนกระทรวงคมนาคม (กรมทางหลวง) แล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจากคำชี้แจงของผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรมว่า เรื่องนี้ผู้ว่าราชการจังหวัดอุดรธานีได้สั่งให้ดำเนินคดีแก่ห้างหุ้นส่วนจำกัดสี่แสงโยธาการในข้อหาตั้งและประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับอนุญาตตามพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๑๒ และต่อมากรมโรงงานอุตสาหกรรมได้มีหนังสือด่วนมาก ที่ อก ๐๔๐๑/๒๓๖ ลงวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๒๕ แจ้งว่า ขณะนี้เรื่องการดำเนินคดีอยู่ที่พนักงานอัยการ ตามคดีที่ ๓๗๑/๒๕๒๔ และคดีที่ ๓๗๒/๒๕๒๔ รวม ๒ สำนวน และพนักงานอัยการได้พิจารณาเรื่องทั้ง ๒ สำนวนแล้ว มีความเห็นสั่งฟ้องห้างหุ้นส่วนจำกัดสี่แสงโยธาการ กับพวกในความผิดฐานร่วมกันตั้งและประกอบกิจการโรงงานโดยไม่ได้รับอนุญาต ตั้งแต่วันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๒๔ ผู้ต้องหาหลบหนี ได้เสนอให้ออกหมายจับไว้

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาแล้วเห็นว่า โดยที่ข้อ ๙^๒ (๑) แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกา ว่าด้วยการรับปรึกษาให้ความเห็นทางกฎหมายของกรรมการร่างกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๒๒ กำหนดว่ากรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล และเรื่องที่หารือนี้ แม้จะยังไม่เป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล เพราะผู้ต้องหาหลบหนียังส่งตัวมาฟ้องไม่ได้ แต่การที่พนักงานอัยการมีคำสั่งฟ้องไว้แล้ว ก็เห็นได้ว่าจะต้องมีการฟ้องร้องเป็นคดีในศาลเมื่อใดที่ได้ตัวผู้ต้องหา มา กรณีนี้จึงอนุมานได้ว่าเป็นเรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาลตามข้อ ๙ (๑)

^๒ ข้อ ๙ กรรมการร่างกฎหมายจะไม่พิจารณาให้ความเห็นทางกฎหมายในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) เรื่องที่มีการฟ้องร้องเป็นคดีอยู่ในศาล

(๒) เรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสถาบันอื่นอยู่แล้วตามกฎหมายและกรรมการร่างกฎหมายเห็นว่าสมควรให้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นก่อนเพื่อประโยชน์แก่การบริหารราชการแผ่นดิน

(๓) เรื่องซึ่งหากให้ความเห็นแล้วจะมีผลกระทบกระเทือนในทางการเมืองหรือทางการต่างประเทศ

ทั้งนี้ เว้นแต่จะเป็นเรื่องที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีจะได้มีมติหรือมีคำสั่งเป็นการภายในให้พิจารณา

แห่งระเบียบคณะกรรมการกฤษฎีกาตั้งกล่าวข้างต้นด้วย คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) จึงมีมติไม่พิจารณาให้ความเห็นในเรื่องนี้

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์
(นายอมร จันทรสมบูรณ์)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๙